

Vihreät saavutukset Turussa valtuustokaudella 2017-2021

Valtuusto	1
Kaupunginhallitus	3
Kaupunkikehitysjaosto	6
Sosiaali- ja terveyslautakunta	6
Nuorisolautakunta	7
Kasvatus- ja opetuslautakunta jaostoineen	7
Kaupunkiympäristölautakunta	8
Kulttuurilautakunta	14
Liikuntalautakunta	14
Rakennus- ja lupalautakunta	15
Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta	16
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	16
Yhtiöt	17
Vihreiden tekemät aloitteet	18

Valtuusto

- Olemme vaatineet kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa ja kattavia toimenpiteitä kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi. Pitkäjänteinen työmme tuotti tulosta, kun valtuusto hyväksyi Suomen kuudesta suurimmasta kaupungista kunnianhimoisimman ilmastostrategian, jonka mukaan kaupunki tähtää hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä. Hiilen energiakäytöstä luovutaan vuonna 2025 ja kestävien kulkumuotojen osuus kaupungin liikkumisesta on vuonna 2030 yli 66%.
- Vihreillä on ollut ennennäkemättömän suuri rooli kaupungin rakennetun ympäristön kehittämisessä, ja olemme saaneet läpi runsaasti muutoksia kaavoihin. Tähän mennessä valtuustossa on kauden aikana hyväksytty 42 asemakaavaa ja yksi osayleiskaava. Olemme kannattaneet 36 asemakaavaa ja vastustaneet 6 asemakaavan eteenpäin viemistä.

- Vuoden 2018 budjettiin saatiin lisäykset: 3 miljoonaa euroa opetukseen palvelutason turvaamiseksi, Fölin työsuhdematkalippu palautettu, haettiin mukaan maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeiluun, Fölin vesibussiliikenne vakinaistettu esteettömänä.
- Olemme torpanneet esitykset pienten lasten päivähoitoryhmien suurentamisesta ja pitäneet kiinni siitä, että hoitajilla on aikaa lapsille.
- Turku Energian kaavassa viherkattosuositus muutettiin määräykseksi.
- Saimme päivitettyä kaupungin strategiaan kirjaukset liikennepäästöjen vähentämisestä, viheralueista ja -rakentamisesta, esteettömyydestä, koululaisten liikenneturvallisuudesta ja koulujen sisäilmaseurannasta, rasmin nollatoleranssista sekä kokonainen uusi kappale eriarvoisuuden ja syrjinnän ehkäisystä.
- Pienituloisten ja maksuhäiriömerkintöjen kanssa painivien ihmisten arkea on helpotettu vihreiden vaikutuksesta aloitetulla sosiaalisen luototuksen järjestelmällä, jossa kaupunki myöntää pieniä lainoja vaikeuksissa oleville asukkaille.
- Vuoden 2019 budjettiin saatiin lisäykset: terveyskeskusmaksuja ei oteta käyttöön, maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilua jatketaan, kolmannen sektorin ja vapaan taidekentän avustuksiin tehdään 300 000 euron korotus, alle 25-vuotiaille tarjotaan maksuton ehkäisy, matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut ja perheiden varhainen auttaminen. Lisäksi esitimme kynnyksettömien mielenterveyspalveluiden järjestämistä ja vaadimme, että asunnottomille tarkoitettuja palveluita ja yösuojaa parannetaan.
- Keskustan liikennöinti on ollut paljon esillä toriparkin rakennustyömaan aiheuttamien muutosten ja tulevaisuuden liikennejärjestelmien suunnittelun vuoksi. Olemme vaatineet että keskustaa rauhoitetaan kävelyyän ja pyöräilyyn. Olemme seisoneet arvojemme takana puolustaessamme kaupungin liikennesuunnittelijoiden esitystä keskustan läpiajokiellosta sekä Tuomiokirkkosillan sulkemista yksityisautoiluilta. Emme ole saaneet työhön muita puolueita mukaan, mutta jatkamme sen tavoittelemista, että Turun keskustaa sekä historiallista Vanhaa Suurtoria saadaan rauhoitettua kävelypainotteiseksi.
- Vastustimme taloudellisesti ja teknisesti riskialtista sekä epämääräistä Kauppatorin sulanapitosopimusta toriparkkitoimijoiden kanssa.
- Hyväksyimme kaupungin kotouttamisohjelman.
- Hyväksyimme toimenpideohjelman syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja sosiaalisesti kestäväan kaupunkikehityksen edistämiseksi.
- Hyväksyimme ohjelman asunnottomuuden vähentämiseksi.
- Lisättiin kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteisiin eettisyys ja ilmastoystävällisyys sekä asejärjestelmät listaan niistä yritystoiminnoista, joihin kaupunki ei tee suoria sijoituksia. Saimme periaatteisiin myös kirjauksen siitä, että kaupunki välttää sijoittamista kosmetiikka- ja ei lääketieteelliseen teollisuuteen, jossa käytetään eläinkokeita tai käydään kauppaa uhanalaisilla eläimillä.
- Vuoden 2020 budjettiin ja sopeuttamisohjelmaan saatiin lisäykset: terveyskeskusmaksujen vapautukset pidetään ennallaan, poistetaan sopeuttamisohjelmasta opetusryhmien optimointi, kurssitarjonnan supistaminen ja liikuntapaikkojen maksuttomuuden rajaaminen, laajennetaan maksullisen pysäköinnin aluetta, huolehditaan joukkoliikenteen sujuvuudesta keskustan muutostöiden aikana, valmistellaan leikkausten sijaan kuntaveron korotus, mikäli sopeutustoimet eivät riitä.

Sopeutusohjelman toimenpiteistä saatiin poistettua eläinhoitolapalvelujen muuttaminen omasta työstä ostopalveluksi.

- Päätimme lähteä osakkaaksi Turun tunnin juna -osakeyhtiöön.
- Raitiotien yleissuunnitelma hyväksyttiin jatkosuunnittelun pohjaksi ja oikeutettiin kaupunginhallitus perustamaan hankeyhtiö viemään hanketta eteenpäin.
- Hyväksyimme Lauttarannan sillan hankesuunnitelman.
- Päätimme siirtymisestä pormestarijärjestelmään ja teimme sen mukaisia hallintosääntömuutoksia.
- Viime sote-uudistuksen aikana varmistimme, että Turku oli hyvin kriittinen sote-uudistuksen laajaa valinnanvapautta kohtaan. Uuden lakiesityksen kohdalla muokkasimme Turun kaupungin lausuntoa sote-lakiluonnokseen myönteisemmäksi todeten uudistus tarpeelliseksi ja sen toteuttaminen mahdolliseksi.
- Saatiin asunto- ja maapolitiikan periaatteisiin mukaan monipuolista ja viihtyisää asuntorakentamista tukeva kirjaus asuntojen minimikeskipinta-alasta kohteissa, joissa asuinrakentamisoikeus ylittää 5 000 k-m². Periaatteissa myös korotettiin Arava ja korkotukirakentamisen määrää 25 % viranhaltijoiden esittämästä 20 %.
- Hyväksyimme lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ja teimme sinne lisäyksen erityislapsiperheiden kokonaisvaltaisemmasta huomioinnista ja koulumatkojen pyöräilyolosuhteiden turvallisuudesta.
- Vuoden 2021 budjettiin saatiin lisäykset: avataan kaupungin ostolaskut julkisuudelle, 1,1, miljoonan euron lisäys matalan kynnyksen mielenterveystyöhön, vahvistetaan lapsiperheiden kotipalvelua, vanhusten kotihoidon työntekijöiden tilanteen parantaminen ja siitä raportointi kaupunginhallitukselle, lapsivaikutuksen arvioinnin toteutumisen varmistaminen, vähennetään sivistystoimen säästötavoitetta 1 miljoona euro palvelutason turvaamiseksi, varmistetaan Ateljee Barker Oy:n työtilansa menettävien taiteilijoiden työn jatkuvuus, ei oteta käyttöön liikuntapaikkamaksuja, kehitetään kaupunkipyöräjärjestelmää, vähennetään joukkoliikenteen säästötavoitetta 1,7 miljoonaa euroa siten, ettei työmatkaliikennettä heikennetä.
- Hyväksyttiin Satava-Kaksikerran osayleiskaava huomattavasti kevennettynä ja saarten ympäristöä kunnioittavampana kuin alkuperäisessä versiossa.

Kaupunginhallitus

- On panostettu ennaltaehkäisyyn ja työntekijöiden jaksamiseen perustamalla uusia virkoja hyvinvointitoimialalle muun muassa lastensuojeluun, mielenterveys- ja päihdepalveluihin, vanhuspalveluihin, sairaalapalveluihin sekä terveyspalveluihin.
- Hyväksyimme Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman 2020, jonka tavoitteissa on painotettu muun muassa kestävä ja turvallisen liikkumisen edistämistä.
- Käynnistimme Turun kävelyn ja oleilun kehittämissuunnitelman, jonka tavoitteena on edistää Turussa kävelyn ja oleilun olosuhteiden kehittämistä löytämällä uusia, konkreettisia keinoja kaupunkitilan kehittämiseen ja parantamiseen niin, että se houkuttelee kävelemään ja oleilemaan sekä tarjoaa sujuvia ja miellyttäviä kävely-yhteyksiä niin arkeen kuin vapaa-ajalle.

- Päätettiin, että kaupunki liittyy Green City Accord -aloitteeseen ja sitoutuu aloitteen tavoitteisiin ja toimenpiteisiin ilmansaasteiden ja melusaasteen vähentämiseksi, vesistöjen laadun parantamiseksi, luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi sekä kiertotalouden edistämiseksi.
- Turvattiin työllisyystoimintaa toteuttavien Turun seudun TST ry:n ja Varissuon Työ ja toiminta VT ry:n toiminnan jatkuvuus myöntämälle yhdistyksille lisätoiminta-avustukset vuodelle 2020 sekä hyväksymällä yhteistyösopimusmalli kaupungin ja kummankin yhdistyksen välisen yhteistyön pohjaksi 1.1.2021 alkaen
- Solmittiin ympäristöministeriön kanssa ”Päästöttömät työmaat – Kestävien hankintojen green deal -sopimus”, jonka myötä kaupungin työmaiden työkoneiden päästöosuuksia tullaan pienentämään järjestelmällisen hankintoihin kohdistuvan suunnitelman mukaan.
- Muokattiin Turun kaupungin lausuntoa oppivelvollisuuslaista myönteisemmäksi todeten, että oppivelvollisuuden laajentaminen 18-vuotiaaksi asti nähdään tarpeelliseksi ja että toisen asteen tutkinnon suorittamisen kannalta on perusteltua, että toisen asteen koulutus on loppuun asti maksuton.
- Päätettiin ottaa käyttöön paikallinen kasvihuonekaasupäästöjen kompensatiomalli.
- Mahdollistettiin kesäkaudeksi 1.6.-30.9.2020 kaupunkitilojen väliaikainen käyttö ravintolaliiketoimintaan sekä muuhun kaupalliseen ja ei-kaupalliseen toimintaan, kuten kulttuuri- ja urheilutoimintaan.
- On edistetty asukkaiden mahdollisuuksia osallistua kaupungin kehittämiseen ja elävöittämiseen sekä näihin varattujen rahojen käytöstä päättämiseen osallistuvalla budjetoinnilla (n.k. asukasbudjetti) sekä Sytytä Turku – Keskustan kehittämiskilpailulla.
- Päätettiin n.k. Turkupaketista koronavirustilanteesta johtuvan valmiuslain voimassaoloajaksi. Paketilla helpotettiin poikkeustilanteen johdosta vaikeaan tilanteeseen joutuneiden yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden toimintaa muun muassa vuokrahelpotuksin ja -vapautuksin sekä avustusten käyttöaikoja pidentämällä. Vanhempien tilannetta helpotettiin jättämällä perimättä varhaiskasvatuksen asiakasmaksut sekä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut niissä tapauksissa, joissa lapsi on poissa edellä mainitusta toiminnasta.
- Hyväksyttiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.
- Pienennettiin huippu-urheilijoiden kanssa tehtäviin markkinointiyhteistyösopimuksiin varattua kokonaissummaa 100 000 eurosta 50 000 euroon.
- Panostettiin alueen korkeakouluosaamisen vahvistamiseen, tutkimustyöhön sekä tiedeyhteistyön kehittämiseen muun muassa myöntämällä korkeakouluille lahjoitusprofessoreja sekä toiminta-avustuksia.
- Hyväksyttiin pysäköinnin linjaukset. Pysäköinnin hallinnalla pyritään ohjaamaan ihmisten kulkutapavalintoja kestävämpään suuntaan kaupungin ilmastosuunnitelman 2029 ja keskustan kehittämistavoitteiden mukaisesti.
- Päätettiin osallistua Paimion parantola -säätöön perustamiseen.
- Lisättiin kaupungin matkustusohjeeseen kirjaukset hiilineutraalius- ja vähäpäästöisyysnäkökohtien huomioimisesta matkaa suunniteltaessa sekä etäyhteyksien käyttämisestä mahdollisuuksien mukaan matkustamisen vaihtoehtona.
- Turvattiin Karinakodin jatko saattohoitopaikkana.

- Tehtiin selvityspyyntö ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen palvelutarjonnan tilasta Turussa
- Hyväksyttiin Turun pyöräilyn kehittämisohjelma 2029 sillä lisäyksellä, että ensimmäiseen kiireellisyysluokkaan kuuluvien Itäisen pitkäkadun ja Linnankadun pyöräily-yhteyksien valmistelu käynnistetään ja suunnitelmat tuodaan päätöksentekoon viimeistään vuoden 2020 elokuuhun mennessä.
- Jatkettiin työskentelyä puhtaan Itämeren eteen hyväksymällä Turun ja Helsingin kaupunkien kolmas yhteinen Itämeri-toimenpideohjelma Turun kaupungin osalta vuosiksi 2019–2023 ja jatkamalla Itämerihaasteen kumppaniverkoston tukemista ja kehittämistä.
- Käynnistettiin päätöksenteko- ja johtamisjärjestelmän tarkastelu.
- Päätettiin selvitystyö ruoppausmassojen meriläjityksen lopettamiseksi Turun kaupungin ja Turun Satama Oy:n osalta siten, että vaihtoehtoihin läjitystapoihin voidaan siirtyä viimeistään vuoteen 2024 mennessä.
- Hyväksyttiin kaupungin hankintastrategia ohjaamaan kaupunkitasoisesti hankintojen kehittämistä muun muassa kestävämpään suuntaan.
- Hyväksyttiin aiesopimus Turun sataman matkustaja- ja rahtiliikenteen toimintaedellytysten kehittämiseksi. Aiesopimus mahdollistaa Turun linnan ympäristön ja Aurajokisuun maankäytön kehityksen.
- Hyväksyttiin Aurajoen ja sen rantojen käytön yleisperiaatteet.
- Päätettiin kaupunkipyöräasemien sijoittelun ja liikennesuunnitelmien hyväksymisestä.
- Varmistettiin urheilukenttien käyttö urheilutarkoitukseen torppaamalla urheilupuiston yläkentän, ylähiekkakentän sekä välikentän vuokraaminen DBTL:lle vuoden 2018 jälkeen. Vuoden 2019 ja tätä seuraavien vuosien osalta päätettiin selvittää DBTL:lle muita paikkavaihtoehtoja jokirannan lähistöstä.
- Päätettiin avustusten hallintamalliuudistuksesta, jonka myötä avustusten jaosta tehdään aiempaa yhdenmukaisempaa ja avoimempaa.
- Panostettiin alueen korkeakouluosaamisen vahvistamiseen, tutkimustyöhön sekä tiedeyhteistyön kehittämiseen muun muassa myöntämällä korkeakouluille lahjoitusprofessuureja.
- Lisättiin kaupungin ympäristöministeriölle vuoteen 2023 ulottuvasta valtakunnallisesta jätesuunnitelmasta annettuun lausuntoon huomio siitä, että kierrätyspisteiden määrä Turussa ja Lounais-Suomen Jätehuollon alueella on vähentynyt huomattavasti ja koetaan asukaspalautteen perusteella riittämättömäksi sen myötä, kun pakkausjätteiden keräys on siirtynyt kunnan vastuulta pakkaustuottajien vastuulle.
- Päätettiin, että Turun Ammatti-instituutti valmistelee suunnitelman ruotsinkielisen koulutuksen houkuttelevuuden lisäämiseksi ja hakijamäärän nostamiseksi.
- Päätettiin jatkaa yhteispalvelupiste Monitorin toimintaa vuonna 2018 ja optiota vuodelle 2019.
- Tehtiin selvityspyyntö Turun kaupungin sivistystoimialan sisäilmaprosessista.
- Tehtiin selvityspyyntö varhaiskasvatuksen palvelutarjonnasta Turussa.
- Turun hallinto-oikeus kumosi kaupunginvaltuuston hyväksymän Ruusukorttelin asemakaavan samoilla perusteluilla, joilla vihreät vastustivat kaavan hyväksymistä.

Kaupunkikehitysjaosto

- Palautettu Lausteen koulun tilatarveselvitys uuteen valmisteluun, jotta Lausteen elinvoimaisuus voidaan turvata sijoittamalla alueelle oma alakoulun yksikkö ja siihen kuuluvat palvelut.
- Parannettu infrainvestointiohjelman aikataulussa ja budjetissa pysymistä muuttamalla käytäntöjä: tulevan vuoden infrainvestoinneista osa sidotaan jo kuluvan vuoden kesäkuussa, jotta ne pystytään suunnittelemaan ja kilpailuttamaan jo loppuvuodesta, jolloin saadaan hyödynnettyä kaupungin kannalta parempi talvikauden urakkatilanne.
- Käynnistetty Turun Matkakeskus strategisena hankkeena ja asetettu sille tavoitteet. Päämääränä on, että Matkakeskus otetaan käyttöön vuoteen 2029 mennessä.
- Päätetty jatkaa vesibussiliikenteen liikennöintiä syksyyn 2022 käyttämällä liikennöintisopimuksen optio.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

- Olemme tehneet töitä sen eteen, että aikuiset saavat matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluiden yksikön Turkuun. Palvelu käynnistyy vuonna 2021, ja saimme talousarviossa sille lisärahoitusta miljoona euroa.
- Olemme jatkuvalla johdonmukaisella vaikuttamisella saaneet säilytettyä terveyskeskusten asiakasmaksuvapautukset vähätuloisille ja sairaanhoitajakäynnit kaikille maksuttomina.
- Turku otti omaksi toiminnakseen saattohoitokoti Karinakodin, kun tämän toiminta uhkasi säätiömuotoisena loppua.
- Kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden hätämajoitukselle saatiin jatkoa.
- Heikoimmassa asemassa olevien Sillankorvan ensisuojaan majoittuvien asiakasmaksuehdotukset hylättiin.
- Kansanterveystyötä, ehkäisevää päihdetyötä ja sosiaalista hyvinvointia tuottavien yhdistysten kohdennettujen avustusten myöntöperiaatteiden avaaminen lautakunnalle on nyt osa jatkuvaa toimintaa, eikä niitä tarvitse enää erikseen pyytää.
- Nuorten mielenterveyden edistämiseksi on tehty laaja tukitoimipaketti, jossa tuotiin kouluihin 10 psykiatrista sairaanhoitajaa, luotiin koulutusta kouluissa mielenterveystyötä tekeville ja lisättiin nuorille digitaalisia palveluita mielenterveyden haasteissa.
- Muita toimialalla käynnissä olevia laajoja uudistuksia, jotka lautakunta on hyväksynyt, ovat mm. lastensuojelun avohuollon uudistuksen jatkaminen, kaupunginsairaalan kuntoutustoiminnan palvelujärjestelmän kehittäminen, ikääntyneiden monimuotoisten asumisratkaisujen valmistelun aloitus, terveyskeskusuudistus ja oppisopimuskoulutuksen käynnistäminen vanhuspalveluissa.
- Otetaan käyttöön äitiysneuvolapalveluissa isälle/toiselle vanhemmalle osoitettu oma 1-2 käyntikertaa ensimmäisen lapsen syntymän yhteydessä.

- Otetaan käyttöön tekninen ratkaisu, jolla saadaan vähennettyä peruuntuvia terveysasemien sairaanhoitaja- ja lääkärikäyntejä ja näin lisättyä tuottavuutta, tehokkuutta ja vaikuttavuutta henkilöstöresurssien käytössä.
- Jatketaan nuorten syrjäytymiseen puuttumiseksi aloitettua Vamos-toimintaa.

Nuorisolautakunta

- Nuorisojärjestöille jaettavien avustusten jakoperiaatteet uudistettiin reilummiksi, yhdenvertaisemmiksi ja avoimemmaksi. Näin myös varmistetaan, että kaupunki tukee sellaista toimintaa, mikä vastaa sen arvoja: syrjimättömyyttä, yhdenvertaisuutta, nuorten osallisuutta.
- Olemme pitäneet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden teemoja aktiivisesti esillä lautakunnan päätöksenteossa, minkä lisäksi olemme kiinnittäneet huomiota päätösten sukupuolivaikutusten arviointiin.
- Olemme korostaneet syrjäytyneisyyden vastaisten toimien merkitystä kaupungin nuorisotyössä.
- Yli-Maarian nuorisotila säilytettiin tärkeänä osana Yli-Maarian ja Jäkärän alueen nuorisotyötä.
- Olemme pitäneet esillä nuorisotyön riittämättömiä resursseja erityisesti etsivän nuorisotyön osalta ja puolustaneet ruotsinkielistä etsivää nuorisotyötä.
- Purettiin eriarvoistumista. Jokaisessa päätöksessä huomioitiin se, että nuoret ovat hyvin erilaisessa asemassa ja että huono-osaisuus kertyy usein samoille ihmisille, joilla menee jo valmiiksi heikommin.
- Nostettiin syrjäytyneisyyden ehkäisy, yhdenvertaisuuden edistäminen ja rasismin kitkeminen nuorisolautakunnan painopisteiden joukkoon.
- Puolustettiin ja tuettiin aktiivisesti rullalautailun, skuuttauksen ja BMX-pyöräilyn harrastusmahdollisuuksia Turussa. Rakennettiin vahvempaa keskusteluyhteyttä turkulaisten rullalautailijoiden kanssa ja rahoitettiin uuden skeittirampin rakentaminen vanhan puretun tilalle.
- Otettiin ensimmäiset askeleet kohti Turun omaa harrastustakuuta, jotta jokaisella lapsella ja nuorella olisi vähintään yksi mielekäs harrastus.
- Jaettiin yli 1 200 000 euroa avustuksia turkulaisille järjestöille, jotka tekevät työtä nuorten parissa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta jaostoineen

- Olemme tehneet töitä päiväkotij- ja koulukiinteistöjen sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi, ja ongelmiin onkin alettu puuttua merkittävästi paremmin.
- Olemme tehneet selvityspyynnön sairaalakoulupalveluiden tarjoamisesta ruotsinkielisille oppilaille. Selvityksestä käy selkeästi ilmi nykyisten palveluiden puutteellisuus ja palvelun tarpeellisuus. Tarvitaan sekä tilat ruotsinkieliselle ryhmälle että resurssit ruotsinkieliselle sairaalaopettajalle. (Opettajaresurssi on selvityksen seurauksena lisätty vuoden 2021 henkilöstösuunnitelmaan. Seuraamme toteutusta.)

- Olemme edellyttäneet välittömiä toimia asianmukaisten tilojen järjestämiseksi ruotsinkieliselle varhaiskasvatukselle.
- Olemme aktiivisesti vaatineet koko ruotsinkielisen kasvatus- ja opetusverkon selvitystä koska tilat ovat suurimmaksi osaksi sekä huonokuntoiset että käyneet liian ahtaiksi. Vaikka koululaisten kokonaismäärä Turussa on laskussa, on ruotsinkielisten koululaisten määrä kasvussa, mikä tulee ottaa nykyistä paremmin huomioon tilasuunnittelussa. Vihreät ovat tehneet kaupunginhallituksessa ruotsinkielisistä palveluista selvityspyynnön.
- Kasvisruuan osuutta kouluruokailussa on kasvatettu.
- Olemme halunneet lisätä koulupsykologien määrää ja lisäys onkin tulossa.
- Kasvatus- ja opetuslautakunnan vihreät ovat kannattaneet ulkopuolisen toimijan selvitystä Turun ammatti-instituutin ja Turun aikuiskoulutuskeskuksen toiminnan mahdollisesta uudelleen järjestelystä. Tarvitaan selkeämmät *puolesta ja vastaan* -arviot euromäärineen kuin mitä nyt on lautakunnalle esitetty. Lähtökohtaisesti emme kannata yhtiöittämistä, mutta jos siihen lähdetään tulee etujen olla huomattavat.
- Vaadimme, että talousarviossa sivistystoimen sopeutukset eivät kohdistu kasvatus- ja opetustyöhön, eikä tukipalveluihin.
- Olimme mukana selvityspyynnössä koskien korona-ajan heikennyksiä kouluterveydenhuollossa ja neuvolapalveluissa ja niiden mahdollisista vaikutuksista lasten hyvinvointiin ja tuleviin tuen tarpeisiin
- Olemme kannattaneet varhaiskasvatuksen palvelusetelin maksukattoa. Äänestimme alemman 30 euron maksukaton puolesta ja voitimme äänestyksen.
- Kannatimme jatkoa 5-vuotiaiden maksuttoman 20 viikkotunnin varhaiskasvatuksen kokeilulle.
- Kannatimme koululaisten kesätoimintaa kouluissa koronakevään jälkitoimenpiteenä.
- Teimme aloitteen koululaisten pyöräily-yhteyksistä.
- Olemme tehneet työtä St Olofsskolanin resurssiluokan eteen, koska meillä ei vielä ole ruotsinkielistä sairaalakoulupalvelua.
- Olemme edistäneet aktiivisesti uuden koulurakennuksen saamista Lausteelle kirjastoineen ja liikuntatiloineen.
- Mahdollistimme sen, että turkulaiset lapset ja nuoret saivat osallistua Ilmastolakkoon ja asiasta tuli selkeä yhtenäinen ohjeistus.
- Tämä oli puolivälikatsauksessa näiden lisäksi: Esityksemme koululuokkien maksuttomista joukkoliikennematkoista etenee.

Kaupunkiympäristölautakunta

Tavoitteitamme lautakunnassa on ollut konkreettinen ilmastotoimien edistäminen kehittyvässä kaupunkirakenteessa, investoinneissa ja liikenteessä, kulttuurihistoriallisten arvojen ja luonnon suojelu kaupunkirakenteen tiivistyessä sekä kuntalaisten parempi osallisuus kaupunkikehityksessä. Olemme edistäneet elinvoimaista kasvavaa Turku, parempaa kaupunkikuvaa, alueiden eriytymisen vähentämistä ja viihtyisyyden lisäämistä muun muassa kaupunkiluonnon keinoin. Haluamme, että Turku voi olla entistä parempi koti nykyisille asukkaalle ja entistä useammalle uudelle asukkaalle.

Luonnonsuojelu ja viihtyisyys tiivistävässä kaupungissa

- Keskustan puita on säilytetty tai lisätty mm. Linnankatu 55 -poikkeamispäätöksessä, Sirkkalan koulun kaavassa, Freyan kaavassa, Kaskenkatu 9b:n kaavassa ja TYKS:n pysäköintilaitoksen edellyttämässä katusuunnitelmissa.
- Esityksestämme Kupittaanpuisto säilyy jatkossakin puistona eikä sinne rakenneta kerrostaloja.
- Viherkattoja lisättiin kovan työemme tuloksena Turku energian kaavaan ja Forumin kaavaan. Viherkattoja suositeltiin myös Kastun koulun kaavassa.
- Forumin kaavassa aloitteestamme säästyi ydinkeskustan viihtyisyydelle tärkeä ns. "Börsin pöheikkö" puineen.
- Olemme edistäneet asuntokannan monipuolisuutta ja lisänneet perheasuntojen toteutumista mm. Kastun koulun, Hiidenvarin, Saarenmaankatu 8-10:n ja Pukkilan kaavoissa
- Paljetien kaavassa esityksestämme rakennusoikeuksia järjesteltiin uudelleen ja rakennuksen korkeus määriteltiin siten, että pihan puistomaisuus ja yleinen viihtyisyys alueella säilyisivät.
- Sepänkatu 1 kaavassa otettiin esityksestämme käyttöön viherkerroin ja tutkitaan viherkattojen rakentamista. Alueen viihtyisyys paranee, samoin hulevesien hallinta.
- Parkkialueita järjestettiin esityksestämme uudelleen Haritun koulutontin kaavassa, jotta suojeltu metsä säilyy paremmin. Esityksestämme alueen ketoja pyritään säilyttämään edellyttämällä rakentajalta suunnitelmaa pihajärjestelyistä rakennuslupahakemuksen yhteyteen.
- Ruusukorttelin kaava palautui uuteen valmisteluun: rakennusaloja järjestellään uudelleen pihan säilyttämiseksi. Äänestimme palautuksen puolesta.
- Uittamon täydennys -kaava palautettiin esityksestämme uudelleen valmisteltavaksi siten, että voidaan sekä säilyttää Kastaripuiston virkistys- ja luontoarvot että varmistaa alueen sekä palveluiden kehittyminen riittävällä täydennysrakentamisella.
- Olemme toimineet Kaksikerranjärven tilan parantamiseksi ja rehevöitymisen vähentämiseksi.
- Simolankatu 37:n kaava palautettiin uudelleen valmisteltavaksi aloitteestamme, jotta alueen puisto saatiin säilytettyä.
- Aloitteestamme Turku on tukenut kansalaisjärjestöjen esitystä ja edistänyt luonnonsuojelualueen perustamista Mälikkälä-Kuninkojan alueelle.
- Hirvensalon osayleiskaavassa lisättiin aloitteestamme julkiseen käyttöön varattavaa rantaa sekä suojeltiin viheralueita ja arvokkaita maisema-alueita Friskalanlahden, Latokarin ja Syvälahden alueille.
- Äänestimme Saapaskallio 1-3 -kaavassa yhden talon poistamisen ja kallioisen metsäalueen säilyttämisen puolesta, mutta jäimme esityksemme kanssa yksin.
- Olemme vastustaneet Hirvensalon poikkeamispäätöksiä, joissa kaavasta poiketen pientalojen rakennusmassa on levitetty kahdesta kerroksesta yhteen ja lähes koko tontin luontoarvot tuhottu, mutta olemme hävinneet äänestykset.
- Impivaaran tenniskeskuksen kaavassa ehdotuksemme luonnonsuojelulain mukaisten pähkinäpuulehtojen säilyttämisestä eteni.

- Suomen Pankin kaavaan lisättiin työmme tuloksena määräykset viherkatosta, köynnöskasveista ja istutuksista vehreyden takaamiseksi.
- Pukkilan kaavassa päätettiin aloitteestamme suojella kallioiset ketoalueet.

Liikennepolitiikka

- Olemme vahvistaneet kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä kaupungin strategian ja kulkumuototavoitteiden mukaisesti. Kannattamiamme pyöräväyliä päätettiin toteuttaa mm. Kaskenkadulle ja Humalistonkadulle. Olemme esittäneet parempaa joukkoliikennettä mm. kehittyvälle Kupittaaan alueelle.
- Esityksestämme kaupunkiympäristötoimialalla laskettiin, millaisia vuotuisia tavoitteita kunkin kulkumuodon osalta vaaditaan, jotta saavutetaan kaupunginvaltuuston asettama kestävien kulkumuotojen yli 66 % osuus vuoteen 2030 mennessä. Vuotuisia tavoitteita tarkistettiin selvityksen valossa ylöspäin. Lisäksi olemme edellyttäneet vuotuista selontekoa ja toimenpiteitä siitä, miten kulkumuoto-osuustavoitteita on edistetty.
- Esityksestämme Itäisen Rantakadun pyöräily-yhteyden parantamisen periaateratkaisuksi valittiin edistykselliset yksisuuntaiset pyörätiet kummallekin puolelle ajorataa. Olemme yrittäneet aikaistaa investointia, mutta suunnittelu on venynyt.
- Eerikinkadun ja Linnankadun katu- ja liikennesuunnitelmien käsittelyssä puolustimme joukkoliikennettä ja kevyttä liikennettä, mutta jäimme vähemmistöön, kun kaava palautui valmisteluun. Runkolinjapysäkit, Hirvensalon raitiolinjaukseen varautuminen ja Linnankadun muuttaminen enemmän kevyelle liikenteelle viivästyivät palautuksen takia.
- Pyöräväylien talvihoitoa parannetaan.
- Olemme edistäneet parkkipaikkainnormin väljentämistä keskustassa, mikä alentaa asuntojen hintoja, edistää kestävästä liikkumisesta ja mahdollistaa autottoman elämän.
- Olemme edistäneet laadukkaita pyöräpaikkoja mm. Pukkilan kaavassa.
- Pidimme esillä Toriparkkityömaan ja yksityisautoilua suosivien liikennepoliittisten päätösten aiheuttamia vaikeuksia joukkoliikenteelle. Aloitteestamme joukkoliikenteen edellytyksiä toimia väliaikaisilla reiteillä on parannettu.
- Tammitien kulman kaavaan lisättiin aloitteestamme pyörä- ja kävelyväylä. Pyöräilyn olosuhteita parannettiin aloitteestamme myös yliopistojen uuden Aurum-rakennuksen poikkeamis päätöksessä.
- Aloitteestamme myös säältä suojattu ja lukittava pyöräpysäköinti lisättiin Joukahaisenkadun pysäköintitalon kaavaan.
- Pyöräilyväylän laatua parannettiin aloitteestamme Herrainkulman kaavassa.
- Olemme esittäneet lisämäärärahoja infrastruktuurin ylläpitoon sekä kävelyn ja pyöräilyn priorisointia ylläpidossa ja reittien kunnostuksessa.
- Olemme vastustaneet Kähärin puistotietä, joka lisäisi autoliikennettä ja tuhoaisi viheralueet, ja ansiostamme kaavassa tutkitaan muitakin vaihtoehtoja liikenteen järjestämiseksi.
- Olemme edistäneet liikenneturvallisuuden parantamista, keskustan ja asuinalueiden nopeusrajoitusten alentamista ja kunnollisia väliaikaisia pyöräilyreittejä tapahtumien ja työmaiden aikana.

- Olemme edistäneet parkkipaikkainormin väljentämistä keskustassa, mikä alentaa asuntojen hintoja, edistää kestävästä liikkumista ja mahdollistaa autottoman elämän.

Ilmastoneutraali Turku

- Olemme kannattaneet kestävien kulkutapojen lisäämistä Turussa. Kaupungin asettamia vähähiilisen kestävästä liikkumisen tavoitetta ei saavuteta ilman kestävien kulkutapojen osuuden merkittävää kasvua.
- Olemme edistäneet kaupunkisuunnittelua, joka tuo lisää kaupunkia kasvavaan Turkuun ja parantaa esteettömyyttä. Tiivistyvä kaupunkimainen rakenne vähentää tarvetta liikkua ja parantaa mahdollisuuksia toimittaa asioita kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.
- Olemme kannattaneet täydennysrakentamista keskusta-alueella, jottei kaupunkirakenne hajautuisi ja lisäksi autoistumista. Aloitteestamme uutta kaupunkimaista rakentamista tulee myös Itäharjun entiselle teollisuusalueelle.
- Yli 90% hyväksytyjen asemakaavojen kerrosalasta sijoittuu tiivistyväle kestävästä kaupunkirakenteen vyöhykkeelle.
- Hirvensalon osayleiskaavassa painopiste on uuden Lauttarannan kävely- ja pyöräily sillan varauksen vieressä saaren pohjoisosassa, lähelle keskustaa. Kasvavan väestöpohjan myötä joukkoliikennemahdollisuuksia voidaan parantaa. Olemme kiirehtineet Lauttarannan sillan rakentamista.
- Keskustan vanhojen rakennusten ullakkoja on otettu hyötykäyttöön asuntoina ja muina tiloina.

Kuntalaisten osallisuus

- Olemme pyrkinneet lisäämään kuntalaisten osallisuutta päätöksenteossa pitämällä aktiivisesti yhteyttä kaupungin asukkaisiin ja kaupunginosayhdistyksiin kaavoitusta ja liikennesuunnitelmia koskeissa asioissa.
- Esityksestäme lautakunnan lausuntoon kaavoitusprosessin arviointiraporttiin tehtiin lisäys, jossa todettiin kaavan merkitys demokratian toteutumiseksi: olennaisimmista määräyksistä on päätettävä kaavassa, koska sillä tavalla demokraattisesti valitut turkulaisten edustajat pääsevät kaavasta päätettäessä vaikuttamaan rakentamista ohjaaviin määräyksiin.
- Erityisesti lautakunnan puheenjohtaja, mutta myös vihreät jäsenet ovat vierailleet useissa asukastilaisuuksissa keskustelemassa ja kuuntelemassa näkemyksiä kaupunkikehityksestä.
- Monet muutosesityksemme ovat saaneet alkunsa alueen asukkaiden ehdotuksesta.
- Olemme esittäneet kaupunkiympäristötoimialalle osallisuuskoordinaattoria kuulemisen ja demokratian parantamiseksi. Resurssia ei toistaiseksi ole lisätty talousarvioihin, koska enemmistö puolueista ei ole asettanut sen taakse.
- Olemme olleet aktiivisesti yhteydessä kauppatorin asioista vastaaviin kaupungin viranhaltijoihin ja torimyyntiä harjoittaviin pienyrittäjiin, jotta toriparkkiremontin haitat eivät olisi pienyrittäjille kohtuuttomia.

Paremmen kaupunkikuvan edistäminen

- Esityksestämme Linnanrinteen kaavasta poistettiin lisärakennus, joka olisi poistanut alueen puustoa sekä kulttuurihistoriallisia arvoja eikä sopisi kaupunkikuvaan.
- Lisäsimme kaupunkikuvaa parantavia kaavamääräyksiä Raunistulan silta ja pyörätie -kaavaan. Parkin kentän kaavan jatkovalmistelussa tulee tutkia esityksestämme uudisrakennusten kattomuotoja, jotka sopivat paremmin kaupunkikuvaan.
- Forumin kaavassa Aurakadun uudisrakennuksen korkeutta madallettiin aloitteestamme paremmin ympäristöön sopivaksi. Börsin hotellin kattoterassi saatiin kaavaan mukaan ravintolaelämän elävöittämiseksi, kuitenkin samalla kaupunkikuvallisia ehtoja tiukentaen.
- Rauhankatu 19-21 -kaavaan ehdotettu kaupunkikuvaan huonommin sopiva toinen rakennus ja vanhoille puutaloille riskialtis maanalainen pysäköintilaitos poistettiin esityksestämme. Aikaansaamamme ratkaisu on kaupunkikuvan, taloudellisten mahdollisuuksien, viihtyisyyden, riskien minimoimisen, naapureiden edun ja toteutettavuuden kannalta parempi ratkaisu.
- Herrainkulman kaavassa Hotelli Marinan Linnankadun laajennusosa madallettiin korkeintaan vanhan hotellirakennuksen korkuiseksi aloitteestamme.
- Nuppulantie 40 -kaavassa rakentamista madallettiin esityksestämme, jolloin se soveltuu paremmin olemassa olevaan pientaloasutukseen ja toimii nivelenä pientaloalueen ja Satakunnantien varteen kehittyvän alueen välillä.
- Tammitien kulman kaavaan lisäsimme kaupunkikuvaa parantavia kaavamääräyksiä.
- Puurakentamista on lisätty aloitteestamme mm. Tammitien kulman, Ratapihankatu 18:n ja Raunistulan sillan ja pyörätien kaavoihin.
- Herttuankulman kaavaan lisättiin esityksestämme useita kaupunkikuvaa parantavia kaavamääräyksiä.
- Herkuleen kaavassa on aloitteestamme asetettu rakentamisen laatuun ja kerroskorkeuden vaihteluun liittyviä määräyksiä, jotta rakentaminen soveltuu arvokkaaseen kaupunkipuistoon rajautuvaan ympäristöönsä.
- Kauppaopiston kaavaa muutimme niin, että uusi rakentaminen soveltuu paremmin olemassa olevaan.
- Puutarhakatu 55:n kaavaan tutkittiin ehdotuksestamme rakennusten madaltamista, jotta alue niveltäisi olevaan kaupunkiympäristöön paremmin. Tämän johdosta kaavan kaksi ylintä kerrosta kevennettiin kaupunkikuvaan paremmin sopiviksi.

Kulttuurihistorialliset arvot

- Esityksestämme Kaskenkatu 3:n kaavan määräyksiin lisättiin kohta uudisrakennuksen arkkitehtonisesti korkeasta laadusta, jotta se olisi sopusoinnussa alueen merkityksen ja suojelutavoitteiden kanssa. Lisäksi kaavassa tiukennettiin puutalojen suojelumääräyksiä. Esitimme myös uudisrakennuksen madaltamista, jotta rakennus ei peittäisi taakseen ylärinteen rakennusta Kaskenkadulta katsottaessa, mutta hävisimme äänestyksen.
- Herrainkulman kaavan Läntisen rantakadun 1700-luvun puutalo säästy ja suojeltiin muutosesityksemme ansiosta.
- Sirkkalan koulun kaavan valmistelussa esitimme velvoitetta tutkia sellaisia vaihtoehtoja, joissa alunperin poistettavaksi esitetyt suojellut rakennukset säästyvät. Sellainen vaihtoehto löytyi ja pala arvokasta turkulaista rakennus- ja kulttuurihistoriaa säilyi.

Uudisrakennus sovitettiin arvokkaaseen ympäristöönsä aloitteestamme paremmin kattomuodon ja puu- tai rappausjulkisivujen ansiosta.

- Aloitteestaamme Raunistulan sillan ja pyörätien kaavassa edellytettiin tärinäselvitystä, jotta kulttuurihistoriallisesti arvokkaat pientalot eivät vaarannu.
- Tammitien kulman kaavan arvokas keltainen puurakennus Vanhan Hämeentien varrella suojeltiin kaavassa.
- Esitimme Vilkkilänmäen kaavassa Stålarinkadun arvokkaiden rakennusten suojelua ja Tervahovinkadun uudisrakennuksen parempaa sovittamista ympäristöön rakennusta madaltamalla sekä uudelleensijoittamalla, mutta hävisimme äänestykset.
- Esitimme Marttiin halutun Hesburgerin drive-in -kioskin poikkeamispäätöksen hylkäämistä, sillä kioski olisi pilannut arvokkaan Sotalaistenaukion. Hävisimme äänestyksen, mutta hallinto-oikeus päättyi myöhemmin kanssamme samalle kannalle.
- Esitimme Ratapihankatu 18 kaavan massiivisen, ympäristöönsä soveltumattoman uudisrakentamisen madaltamista, jotta se soveltuisi paremmin ympäröiviin mataliin puutaloihin ja kadun harjakattoisiin kivitaloihin, mutta hävisimme äänestyksen. Saimme kuitenkin läpi ehdot paremmasta arvokkaaseen ympäristöön sovittamisesta ja puurakentamisen sallimisesta.
- Olemme puolustaneet Kupittaaan siirtolapuutarhaa miljööltään ja luontoarvoiltaan arvokkaana alueena, mutta jääneet toistaiseksi vähemmistöön.

Elinvoimainen kasvava Turku, alueiden tasa-arvo

- Olemme kannattaneet kaupungin kasvua tukevaa kaupunkikehitystä ja investointeja, jotta yhä useampi löytää Turusta kodin ja jotta asuntojen hinnat pysyvät kohtuullisina.
- Keskustan elinvoiman parantamiseksi olemme edellyttäneet useammassa päätöksessä myös työpaikkojen rakentamista eli toimisto- ja liiketiloja asuntojen lisäksi.
- Olemme kannattaneet ja edistäneet opiskelija-asuntojen rakentamista Turkuun mm. Tyyssijan ja Kylänkulman kaavoissa.
- Olemme edistäneet kausimyyntipaikkojen aiempaa avoimempaa ja yhdenvertaisempaa vuokraamista yrittäjille. Samalla kaupunkikulttuuri ja elinvoima ovat lisääntyneet sekä säästöjä syntynyt kausimyyntipaikkojen rakennustöiden oikealla ajoituksella.
- Ratapihalle olemme edistäneet elämyskeskusta ja aluetta, jossa yhdistyvät kaupunkimaisuus, viihtyisyys, palvelut, tyylikäs arkkitehtuuri ja kestävien kulkumuotojen edistäminen.
- Olemme kannattaneet Turun lähiöiden täydennys- ja uudisrakentamista, mikä lisää palveluita ja alueiden hyvinvointia sekä tasa-arvoa, tärkeät luontoarvot säilyttäen.
- Parkin kentän kaavassa olemme korostaneet ensisijaisena tavoitteena liikunnan edellytysten parantamista.
- Olemme edistäneet ekologisen Skanssin alueen ja uuden kaupunkimaisen Itäharjun alueen rakentamista.

Kulttuurilautakunta

- Turun kaupunginvaltuusto myönsi kulttuurilautakunnalle 300 000 euron lisämäärärahan kolmannen sektorin kulttuuritoimijoiden avustuksiin vuodelle 2019, ja samaa korotettua avustusta on jaettu myös seuraavina vuosina. Lisärahan suuntaamisessa pyrimme painottamaan erityisesti toimijoiden yhteistyötä sekä monimuotoisuuden luomista kulttuurikentälle. Jakoperusteisiin vaikutti myös yhdistysten merkitys kulttuurialan ammattilaisten työllisyyden ja työskentelyolosuhteiden edistämisessä.
- Olemme seuranneet tiiviisti esittävän taiteen VOS-uudistusta. Kaupungin määrärahojen korotuksen yhteydessä vuonna 2019 Turun vapaalle kentälle ohjautui 168.000€ lisää valtionrahoitusta. Uusittu VOS-laki astuu voimaan vuonna 2022, jolloin odotetaan seuraavaa murrosta kohti kulttuuripalvelujen monimuotoisuutta.
- Vihreä ryhmä kulttuurilautakunnassa on ollut aktiivinen Turun filharmonisen orkesterin tilaratkaisun edistämisessä. Olimme mukana nostamassa uudisrakennuksen vaihtoehdoksi kalliille ja kannattamattomalle konserttitalon remontille, mikä osoittautui lopulta järkeväksi ratkaisuksi.
- Lisäsimme syksyllä 2020 talousarvioon lausekkeen taiteilijoiden tilaongelmista, minkä myötä kaupunki käynnisti taide- ja kulttuurialan akuuttien tilatarpeiden selvitystyön.

Liikuntalautakunta

- Lautakunnan talous saatiin kauden aikana tasapainoon kun ylimitoitettut tulotavoitteet asetettiin realistiselle tasolle.
- Olimme tekemässä aloitetta Turun liikkumisohjelman luomiseksi.
- Haluamme Kupittaaanpuiston säilyvän ainutlaatuisena liikunta- ja virkistysalueena. Olemme vastustaneet yleiskaavakäsittelyissä muiden kuin liikuntaa tukevien rakennusten mahdollistamista alueelle.
- Olemme pitäneet liikuntapaikkojen saavutettavuutta joukkoliikenteellä, pyörällä ja kävellen jatkuvasti esillä.
- Liikuntapaikkastrategiaa luodessa meille on ollut tärkeää säilyttää laadukkaat liikuntaolosuhteet ja keskittää merkittäviä liikuntakohteita tukemaan nykyisiä olosuhteita Kupittaa-Itäharjun ja Impivaaran alueille. Artukaisten alueen ongelmina ovat päiväkäytön vähäisyys ja vaikea saavutettavuus muuten kuin yksityisautoilla.
- Lasten liikuntavuorojen maksuttomuudesta on pystytty pitämään kiinni kauden ajan ja myös alle 20-vuotiaiden tapahtumamaksuja olemme pyrkineet välttämään.
- Olemme vaatineet tarkempaa selontekoa erillisavustusten ja vuoroalennusten vaikuttavuudesta hankkeissa ja tapahtumissa. Myös kaupungin avustusperiaatteiden johdonmukainen noudattaminen on ollut vihreille liikuntalautakunnassa tärkeää.
- Hinnaston korotuspaineista huolimatta ylipainoisten työkäisten asukkaiden laadukkaiden kurssien hintoja ei vihreiden muutosehdotuksen ansiosta korotettu.
- Olemme jatkuvasti tuoneet talousarviokäsittelyissä ja liikuntapalveluiden strategiaa käsiteltäessä esiin liikkumattomuuden ehkäisyn tärkeyttä. Liikkumattomuuden kustannukset ovat huomattavat ja sen ehkäisy maksaisi itsensä takaisin mm. terveydenhuoltokustannusten ja tuottavuusmenetysten pienentyessä.

- Seuratoiminnan roolia olemme pyrkineet edistämään mm. osallistumalla omasta aloitteestamme aktiivisesti seuraparlamentin toimintaan.
- Skanssin monitoimitaloa koskevassa lausunnossa pidimme etusijalla suuren liikuntasalin tarvetta. Turussa on viime vuosina rakennettu uusien koulujen yhteyteen liian pieniä saleja liikuntapalveluiden tarpeeseen nähden. Muutosehdotuksemme voitti äänestyksessä.
- Olemme kannattaneet lämpimästi mm. suurtahtumiin ja muihin erityisjärjestelyihin liittyviä kampanja-alennuksia ja kokeiluja, jotka voivat houkutella lisää uusia liikkujia kaupungin liikuntapalveluiden pariin.

Rakennus- ja lupalautakunta

- Olemme toimineet pitkäjänteisesti monella hallinnon tasolla riittävien resurssien saamiseksi rakennus- ja lupavalvontaan. Työ on tuottanut tulosta ja uusia työntekijöitä on saatu töihin purkamaan hakemusruuhkia.
- Yritimme estää Toriparkin rakennuslupaa. Vihreä ryhmä on seurannut aktiivisesti Toriparkin työmaan etenemistä ja tilannetta, ja pyytänyt lautakunnalle annettavien tilanneselvitysten lisäksi kaupunkilaisten suoraa tiedottamista työmaan tilanteesta.
- Esteettömyyttä olemme lisänneet mm. esittämällä hissiä Wiklundin Walo-ravintolan kattoterassille. Esteettömyys on muutenkin ollut esillä kokouksissa. Vihreät on kysynyt esteettömyydestä ja hisseistä myös Hansan peruskorjaussuunnitelman esittelyn yhteydessä. Vihreät kannatti korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen hakemista Hämeenkatu 12 tapauksesta, sillä tämä olisi ennakkotapaus esteettömyysvaatimusten soveltamisesta vanhaan rakennuskantaan.
- Rakennus- ja lupalautakunta hyväksyi äänestyksen jälkeen ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lausunnot sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuksesta. Kaikki vihreät äänestivät ehdotuksen puolesta, tämä on yksi vihreiden pitkäaikaisista tavoitteista.
- 5.2.2019 hyväksyttiin päivitetyt ohjeet rakennussuunnittelutehtävän vaativuuden määrittämisessä. Turun omasta tulkintaohjeesta luovutaan ja käytetään ympäristöministeriön tulkintaohjeita. Tästä huolimatta lautakunta hyväksyi suunnittelijat kahteen rakennuskohteeseen alemman vaativuusluokan mukaan. Vihreät yrittävät saada kaikkien kuntalaisten kohtelun tasa-arvoiseksi, mitä nämä päätökset eivät edistäneet.
- Ympäristönsuojelumääräykset päivitettiin 21.2.2019.
- Peräänkuulutimme YVA-menettelyä Hirvensalon Lauttarannan esirakentamishankkeessa. Hankkeen yhteydessä on tarkoitus hyödyntää sataman ruoppausmassat. Ruoppausmassojen meriläjäytyksen lopettaminen on ollut vihreiden pitkäaikainen tavoite, josta on nyt päätös.
- Olemme puuttuneet rakennusalojen ja -oikeuksien ylityksiin rakennusluvuissa.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

- Kierrätystä ja kotitalouksien lajittelumahdollisuuksia on parannettu. Koko Lounais-Suomessa aloitettiin vuonna 2017 muovin erilliskeräys taloyhtiöissä.
- Hintaohjauksella on kannustettu lajitteluun ja yritetty vähentää polttokelpoisen jätteen syntymistä. Vuonna 2021 biojätteen hinta laskee.
- Olemme suojelleet Saaristomerta ja virtavesiemme puhtautta tehostamalla haja-asutusalueen kotitalouksien lietevesien keräystä. Sako- ja umpikaivolietteiden kuljetus on siirretty kuntien hoidettavaksi ja paremman valvonnan piiriin.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Raitiotien ja muun joukkoliikenteen kehittämistä

- Joukkoliikennelautakunta kannatti lähtökohtaisesti raitiotietä kuulemiskierroksella vuonna 2018. Vihreän ryhmän muutosesitysten ansiosta lausunto oli aiempaa positiivisempi.
- Toriparkkityömaan aikaisissa joukkoliikenteen reittipäätöksissä Vihreä lautakuntaryhmä on kannattanut systemaattisesti niitä vaihtoehtoja, joista on vähiten haittaa joukkoliikenteelle.
  - Linjan 8 päätepysäkin pitämistä Linnankadulla selvitettiin esityksestämme toistamiseen, mutta se ei valitettavasti ollut mahdollista.
  - Olemme korostaneet, että muutoksista ja matkustajamäärien laskemisesta johtuva budjettivajaus tulee kompensoida joukkoliikenneviranomaiselle lisätalousarviolla, ei toimialan sisäisillä leikkauksilla.
- Vihreän valtuustoryhmän tavoite työmatkalipun käyttöön ottamisesta kaupungin työntekijöille ja sen jälkeen työsuhde-etuna muille yrityksille etenee. Kaupungin osalta määrärahat varattiin jo talousarviossa vuodelle 2018, vuonna 2020 ensimmäiset suuret työnantajayritykset ovat ottaneet työsuhdeliput käyttöön.
- Runkolinjauudistuksen reittipäätöksissä Vihreä lautakuntaryhmä kannatti laajempaa reitistövaihtoehtoa, jolla palvelutaso saataisiin nostettua mahdollisimman korkeaksi. Valtuustossa vastustettiin runkolinjojen siirtoa eteenpäin vuodelle 2025, mikä valitettavasti hävitettiin.
- Säästötoimenpiteissä olemme onnistuneet estämään sekä merkittävät palvelutason heikennykset että lipun hintojen nostamisen lukuunottamatta kausikortteja. Vuonna 2020 vihreän valtuustoryhmän ansiosta 2 M€ leikkaus joukkoliikenteeseen poistui talousarviosta käytännössä kokonaan.
- Vesibussi ja Föli-fillarit ovat vakiintuneet osaksi Föli-palvelukokonaisuutta.
  - Jäsen Lumpeen esityksestä föllärien käyttöoikeus sisältyy jo 30 päivän kausikortteihin.
  - Talousarvioneuvotteluissa 2020 Föli-fillarien lakkautus saatiin peruttua.

Esteettömyyttä ja yhdenvertaisuutta

- Vaikuttamistyömme ansiosta lautakunta hyväksyi yksimielisesti päätöksen, jolla Föli-joukkoliikennekortin saa muutettua merkinnältään sukupuolineutraaliksi, mikä parantaa transihmisten asemaa joukkoliikenteen käyttäjinä.
- Lautakuntaryhmämme kannatti kokeilua rollaattorin käyttäjien maksuttomasta Föli-matkustamisesta ja kantamme voitti äänestyksen. Kokeilukaudella käytäntö on osoittautunut toimivaksi eikä ole häirinnyt muita keskipaikalla matkustavia.
- Lautakunnan jäsen Lumpeen lautakunta-aloitteen ansiosta joukkoliikennekorttien opiskelija-alennukset muuttuivat vuoden 2019 alusta niin, että myös yli 30-vuotiaat päätoimiset opiskelijat ovat oikeutettuja opiskelija-alennuksiin samoin ehdoin kuin muutkin.
- Vesibussiliikenteen kilpailutuksessa esteettömyys nostettiin esityksestämme entistäkin tärkeämmäksi kriteeriksi. Vuoden 2018 vaikeuksien jälkeen laiturit korjattiin esteettömiksi.

Yhtiöt

Turun Seudun Vesi Oy

- Yhtiö on parantanut toimintavarmuutta rakentamalla runkolinjaa Raisioon ja Naantaliin päin. Samalla yhtiö toteutti patorakennelman jolla pyritään parantamaan Pomponrahkan suoalueen tilannetta. Padon avulla estetään suon kuivumista, jota on jo jatkunut monta vuotta.
- Yhtiö on selvittänyt aurinkoenergian hyödyntämistä Virttaanharjulla veden pumppauksessa ja rakennustyöt on aloitettu syksyllä 2020.
- Yhtiö on lisännyt UV-valon käyttöä desinfiointissa, minkä avulla voidaan vähentää kemikaalien käyttöä.

Satama

- Ruoppausjätteiden meriläjäytyksestä päätettiin luopua kokonaan.

VASO Oy

- Saimme valmiiksi 3 uutta kohdetta
- Mm. Reason Melodia niminen uusi kerrostalokohde Raisiossa ja sinne rakennettiin sähköautojen latauspisteitä, Liedon Jokihelmi
- Vasolla on 106 kiinteistöä, suuri osa lämpenee muilla muodoilla kuin öljyllä. Loput 5 kiinteistöä pois öljylämmityksestä vuoteen 2025 mennessä
- Alkuun useita uusia projekteja ja hyviä tontteja
- Uuden toimitusjohtajan Maria Aspalan ensimmäinen kokonainen toimintavuosi

Turun musiikinopetus Oy

- Musiikin opetus uudelleenorganisoidiin tavoitteena selkeyttää musiikin koulutusjatkumoa Turussa ja koota taiteen perusopetusta ja ammatillista koulutusta yhteen organisaatioon. Kahden aiemman kannatusyhdistyksen sijaan toiminta organisoidiin strategiseksi yhtiöksi, Turun musiikinopetus Oy:ksi. Yhtiön tehtävänä on sekä konservatorion

klassisen perinteen että taiteen perusopetuksen hyvinvointitavoitteiden mukaan tuottaa kulttuurialan elinvoimaa ja hyvinvointia sekä lisätä yhteistyötä musiikin toimijoiden kesken.

- Vuonna 2020 perustetussa Kulttuurikampus Turussa yhtiö on yksi perustajista, ja siten merkittävämpi toimija kuin kumpikaan aiemmin toiminut kannatusyhdistys olisi voinut olla.
- Henkilöstön osallistamisen ja avoimen tiedottamisen kautta vaikuttaisi tapahtuneen fuusio, jossa synergiatavoitteiden saavuttaminen on mahdollista.

Turun Kaupunkiliikenne Oy

- Turun Kaupunkiliikenne Oy:n toteuttama joukkoliikenne toimii hiilineutraalisti viimeistään vuonna 2025 (Turun kaupungin Ilmastosuunnitelma 2029, kv 11.6.2018 § 42).
- TuKL:n kalustoa on sähköistetty ja uudistettu uusiutuvan biopolttoaineen käyttöön soveltuvaksi kuluvana valtuustokautena.
- TuKL täyttää osaltaan Turkua koskevia vaatimuksia EU:n puhtaan ja päästöttömän liikenteen direktiivin täyttämiseksi.
- Tavoitteeseen pääseminen edellyttää sekä siirtymistä uusiutuviin biopolttoaineisiin että sähköisen käytön laajentamista bussien käyttövoiman osalta. Pitkän aikavälin investointisuunnitelma on tehty ja toteutettu näitä periaatteita noudattaen.

Vihreiden tekemät aloitteet

- [Fredrika Runebergin elämäntyö näkyväksi ja eläväksi Turun kaupunkiin](#)
- [Koirametsien perustaminen ja koirapalveluiden yleissuunnitelma](#)
- [Jätteen erilliskeräilypisteet Turun keskustaan ja ruuhkaisille yleisöalueille](#)
- [Katutaidegallerian perustaminen Turun kaupunkiin](#)
- [Kirsikkapuiston perustaminen Turkuun](#)
- [Etnisen profiloinnin ja rasistisen syrjinnän torjuminen Turun kaupungin palveluksessa ja ohjauksessa](#)
- [Viheralueiden lisääminen Turun kaupungin alueella](#)
- [Tautien leviämistä ehkäisevät toimet ja julkiset ulkotilat käyttöön myös koronan jälkeen](#)
- [Lisää turvallista pyöräpysäköintiä Turkuun](#)
- [Itsemurhien ehkäisylle oma yksikkö Turkuun](#)
- [Pienille kulttuuritoimijoille suunnatut julistetaulut Kauppatorille](#)
- [Koulupsykologeille riittävät resurssit](#)
- [Osallistuminen valtakunnalliseen harrastusuudistukseen ja Turun harrastusmallin rakentaminen](#)
- [Turun lastensuojelun henkilöstön hyvinvointi ja lasten ja perheiden riittävä tuki on varmistettava korona-aikana](#)
- [Valtuuston kokousten aikataulun muuttaminen](#)
- [Anonyymin rekrytoinnin käyttöönotto kaikilla toimialoilla](#)
- [Nuorisovaltuuston edustajan nimeäminen kaupunginvaltuustoon](#)
- [Pyöräväylien reunakivistä ja koristekivistä luopuminen](#)
- [Paperittomien terveydenhoitopalveluiden laajentaminen](#)

- [Syrjintää käsittelevän toimikunnan perustaminen](#)
- [Työntekijäresurssi mielialahäiriötyöryhmässä](#)
- [Turun kaupungin osallistuminen 22q11.2-deleetio -oireyhtymän tunnetuksi tekemiskampanjaan 22.11.2019](#)
- [Jätteen erilliskeräysastiat Turun keskustaan](#)
- [Luottamushenkilöiden pysäköintikustannusten korvaamisen lopettaminen](#)
- [Liittyminen valtakunnalliseen Kaikukortti-kokeiluun](#)
- [Lasten ja nuorten ilmastokokouksen järjestäminen Turussa](#)
- [Kummiluokat Turun kaupungin kulttuurilaitoksiin](#)
- [Valvonnan tehostaminen Turussa toimivissa varhaiskasvatuslaitoksissa](#)
- [Lentomatkojen hiilidioksidipäästöjen kompensatio](#)
- Ylioppilaskylän kaupunkipyöräaseman vakinaistaminen
- Päätöksenteon avoimuuden lisääminen
- Sähköisen yrityspalvelusetelijärjestelmän käyttöönotto
- Turun ja Kaarinan raja-alueella olevan luonto- ja virkistysalueen kehittäminen
- Avohakkuuton metsien hoito Turussa
- Tuomikirkon edustan sulkeminen autoilulta kesällä 2019
- Aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen alkuvaihetta
- Maksuttoman joukkoliikenteen tarjoaminen koululaisryhmille opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamiseksi
- Ilotulitteiden korvaaminen laseresityksillä
- Painonappien poistaminen jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden väyliltä
- Vapaavalintainen kasvisruokavaihtoehto Turun alakouluissa
- Välttämättömien palveluiden järjestäminen paperittomille Turussa
- Selvityksen laatiminen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä Turussa
- Korvaavan bussiyhteyden järjestäminen Kakolanmäen asuinalueelle
- Pyöräilyväylien kunnossapito
- Matalan kynnyksen mielenterveysavun lisääminen
- Turun yhtiöiden tilinpäätöstietojen julkaiseminen
- Föli-vesibussin reitin laajentaminen ja vuorojen lisääminen vuonna 2018
- Lastensuojelun henkilöstömitoituksen selvittäminen
- Ruoppausmassojen meriläjityksen lopettaminen
- Urheilupuiston alueen kehittäminen